

SDG Impact Measurement

Τι είναι το SDG Impact Measurement

Είναι ένα πρακτικό εργαλείο που βοηθά έναν οργανισμό ή μία ομάδα να αναγνωρίσει, να μετρήσει και να διαχειριστεί τη θετική και αρνητική επίδραση μιας δράσης στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. Συνδέει τη δράση με συγκεκριμένους στόχους και υποστόχους, καθορίζει κατάλληλους δείκτες και οργανώνει τα δεδομένα που απαιτούνται για την παρακολούθηση της προόδου.

Πού αποσκοπεί

- Να εντοπίζει τους SDGs και τους υποστόχους που επηρεάζονται ουσιωδώς.
- Να εξετάσει θετικές, αρνητικές, άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις.
- Να μετατρέψει τις προτεραιότητες σε μετρήσιμα αποτελέσματα και δείκτες.
- Να παρακολουθεί την πρόοδο από μία σαφή αρχική τιμή προς συγκεκριμένους στόχους.
- Να αποτρέπει επιλεκτική αναφορά μόνο των θετικών αποτελεσμάτων.
- Να συνδέει τα ευρήματα με αποφάσεις, διορθώσεις και δημόσια αναφορά.

Τι περιλαμβάνει

Στάδιο	Κύριο ερώτημα
Πεδίο	Ποια δράση, περίοδος, περιοχή και πληθυσμός αξιολογούνται;
Χαρτογράφηση	Ποιοι SDGs και υποστόχοι επηρεάζονται;
Ιεράρχηση	Ποιες επιπτώσεις είναι ουσιώδεις;
Μέτρηση	Ποια στοιχεία δείχνουν την κατεύθυνση και την έκταση της αλλαγής;
Διαχείριση	Τι πρέπει να ενισχυθεί, να διορθωθεί ή να σταματήσει;

Ροή εργασίας

Βήμα	Εργασία	Κύρια έξοδος
1	Ορισμός σκοπού και πεδίου	Κάρτα αξιολόγησης
2	Καταγραφή δραστηριοτήτων και εμπλεκομένων	Χάρτης δράσης
3	Αρχική σάρωση των 17 SDGs	Πίνακας συνάφειας
4	Ανάλυση υποστόχων και επιπτώσεων	Μητρώο επιπτώσεων
5	Ιεράρχηση ουσιωδών θεμάτων	Χάρτης προτεραιοτήτων
6	Καθορισμός αποτελεσμάτων, δεικτών και στόχων	Σχέδιο μέτρησης
7	Συλλογή, έλεγχος και ανάλυση δεδομένων	Πίνακας προόδου
8	Αποφάσεις και αναφορά	Σχέδιο βελτίωσης

Κανόνες χρήσης

- Η επιλογή SDG βασίζεται σε πραγματική επίπτωση και όχι μόνο σε θεματική ομοιότητα.
- Η αξιολόγηση ξεκινά από τους υποστόχους και όχι από το εικονίδιο του Στόχου.
- Οι αρνητικές και μη αναμενόμενες επιπτώσεις εξετάζονται ισότιμα.
- Οι παγκόσμιοι δείκτες προσαρμόζονται μόνο όταν είναι κατάλληλοι για το επίπεδο της δράσης.
- Κάθε ισχυρισμός συνοδεύεται από σαφή όρια, δεδομένα και περιορισμούς.

Κάρτα αξιολόγησης

Τίτλος δράσης ή οργανισμού

Πεδίο	Συμπλήρωση
Οργανισμός / ομάδα	
Υπεύθυνος αξιολόγησης	
Σκοπός χρήσης	
Απόφαση που θα υποστηριχθεί	
Περίοδος αξιολόγησης	
Γεωγραφικό πεδίο	
Ομάδες που επηρεάζονται	
Δραστηριότητες που περιλαμβάνονται	
Δραστηριότητες που εξαιρούνται	
Κύριο κοινό αποτελεσμάτων	
Διαθέσιμα δεδομένα	
Έκδοση και ημερομηνία	

Περιγραφή δράσης και αλυσίδα αλλαγής

Ανάγκη	Εισροές	Δραστηριότητες	Εκροές	Αποτελέσματα	Μακροπρόθεσμη αλλαγή

Όρια ευθύνης

Τι ελέγχει άμεσα η δράση

Τι επηρεάζει χωρίς να ελέγχει

Κύριες παραδοχές

Εμπλεκόμενοι και ομάδες που επηρεάζονται

Ομάδα	Τρόπος επίδρασης	Θετική αλλαγή	Πιθανή επιβάρυνση	Βαθμός επιρροής	Τρόπος συμμετοχής

Έλεγχος συμπερίληψης

- Περιλαμβάνονται όσοι ωφελούνται άμεσα και έμμεσα.
- Περιλαμβάνονται όσοι μπορεί να επιβαρυνθούν ή να αποκλειστούν.
- Ακούγονται ομάδες με χαμηλή ισχύ ή δύσκολη πρόσβαση.

- Η συμμετοχή είναι ασφαλής, προσβάσιμη και κατάλληλη.
- Καταγράφεται ποια οπτική δεν εκπροσωπήθηκε.

Αρχική σάρωση των 17 SDGs

SDG	Σχέση με τη δράση	Θετική επίπτωση	Αρνητική επίπτωση	Απόφαση
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				

Απόφαση: εξετάζεται περαιτέρω, παρακολουθείται ως κίνδυνος ή δεν είναι ουσιώδης.

Ανάλυση στόχων και υποστόχων

SDG	Υποστόχος	Σύνδεση με τη δράση	Ομάδα που επηρεάζεται	Κατεύθυνση	Ισχύς σύνδεσης

Έλεγχος σύνδεσης

- Η σύνδεση αφορά αποτέλεσμα και όχι απλώς δραστηριότητα.
- Ο υποστόχος διαβάστηκε πλήρως και όχι μόνο ως τίτλος.
- Η ομάδα που επηρεάζεται προσδιορίζεται συγκεκριμένα.
- Η κατεύθυνση μπορεί να είναι θετική, αρνητική ή μικτή.
- Η ισχύς σύνδεσης τεκμηριώνεται με δεδομένα ή σαφή λογική.

Μητρώο επιπτώσεων SDG

Κωδ.	SDG / υποστόχος	Επίπτωση	Άμεση / έμμεση	Θετική / αρνητική	Διάρκεια	Σημαντικότητα

Μη αναμενόμενη επίπτωση που απαιτεί διερεύνηση

Κάρτα επίπτωσης

Ονομασία επίπτωσης

Πεδίο	Συμπλήρωση
SDG και υποστόχος	
Ομάδα που επηρεάζεται	
Περιγραφή αλλαγής	
Θετική / αρνητική / μικτή	
Άμεση / έμμεση	
Αναμενόμενη / μη αναμενόμενη	
Έκταση	
Βάθος αλλαγής	
Διάρκεια	
Πιθανότητα	
Στοιχεία που υπάρχουν	
Εναλλακτική εξήγηση	
Απαιτούμενη απόφαση	

Ιεράρχηση ουσιαδών επιπτώσεων

Επίπτωση	Σημασία για εμπλεκομένους	Έκταση	Σοβαρότητα	Πιθανότητα	Δυνατότητα επιρροής	Προτεραιότητα

Κανόνες προτεραιότητας

- Υψηλή προτεραιότητα δίνεται στις σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις, ακόμη και αν είναι λιγότερο πιθανές.
- Η σημασία για τους ανθρώπους που επηρεάζονται δεν αντικαθίσταται από την ευκολία μέτρησης.
- Μία επίπτωση δεν αποκλείεται επειδή δεν υπάρχει έτοιμος δείκτης.
- Καταγράφεται η αιτιολόγηση κάθε αποκλεισμού.
- Η ιεράρχηση επανεξετάζεται όταν αλλάζει η δράση ή το περιβάλλον

Αλληλεπιδράσεις μεταξύ SDGs

Ενέργεια	SDG που ενισχύεται	SDG που πιέζεται	Μηχανισμός	Ομάδα που επηρεάζεται	Αντιμετώπιση

Ερωτήσεις ελέγχου

- Η πρόοδος σε έναν SDG δημιουργεί κόστος σε άλλον;
- Υπάρχει μεταφορά επιβάρυνσης σε άλλη περιοχή ή ομάδα;
- Υπάρχει βραχυπρόθεσμο όφελος αλλά μακροπρόθεσμος κίνδυνος;
- Ποια συνέργεια μπορεί να αυξήσει πολλαπλά αποτελέσματα;
- Ποιο όριο δεν πρέπει να παραβιαστεί ακόμη και αν επιτυγχάνεται άλλος στόχος;

Αποτελέσματα και στόχοι SDG

SDG / υποστόχος	Επιθυμητό αποτέλεσμα	Ομάδα	Αρχική τιμή	Στόχος	Προθεσμία

Έλεγχος στόχου

- Ορίζει ποιος αλλάζει, πώς και μέχρι πότε.
- Χρησιμοποιεί την ίδια μονάδα με την αρχική τιμή.
- Είναι φιλόδοξος αλλά εφικτός.
- Δεν συγχέει εκροές με αποτελέσματα.
- Προβλέπει ασφαλή όρια για αρνητικές επιπτώσεις.

Μητρώο δεικτών SDG

Κωδ.	SDG / υποστόχος	Δείκτης	Τύπος	Ορισμός	Μονάδα	Πηγή

Χρησιμοποιήστε λίγους δείκτες που καλύπτουν τις ουσιώδεις επιπτώσεις και τις αποφάσεις.

Κρίσιμο κενό δείκτη

Κάρτα δείκτη SDG

Ονομασία δείκτη

Πεδίο	Συμπλήρωση
SDG και υποστόχος	
Επίπτωση / αποτέλεσμα	
Ακριβής ορισμός	
Αριθμητής / παρονομαστής	
Μονάδα	
Ανάλυση ανά υποομάδα	
Αρχική τιμή	
Στόχος και προθεσμία	
Πηγή και μέθοδος	
Συχνότητα	
Υπεύθυνος	
Όριο αρνητικής επίπτωσης	
Περιορισμός	

Έλεγχος ποιότητας δείκτη

Κριτήριο	Ερώτηση	Αξιολόγηση	Διόρθωση
Συνάφεια	Μετρά πραγματική σύνδεση με τον υποστόχο;		
Σαφήνεια	Έχει έναν κοινό και ακριβή ορισμό;		
Κατεύθυνση	Είναι σαφές αν η αύξηση είναι επιθυμητή;		
Κάλυψη	Περιλαμβάνει την κατάλληλη ομάδα και περίοδο;		
Ανάλυση	Αναλύεται σε κρίσιμες υποομάδες;		
Εφικτότητα	Συλλέγεται με αναλογικό κόστος;		
Αξιοπιστία	Παράγει συνεπή στοιχεία;		
Δεοντολογία	Συλλέγεται με ασφάλεια;		

Σχέδιο συλλογής δεδομένων

Δείκτης	Πηγή / πληθυσμός	Μέθοδος	Δείγμα	Χρόνος	Υπεύθυνος	Κόστος

Ελάχιστες απαιτήσεις

- Η αρχική και η επόμενη μέτρηση χρησιμοποιούν τον ίδιο ορισμό.
- Η πηγή μπορεί να ελεγχθεί και να επαναχρησιμοποιηθεί.
- Το δείγμα καλύπτει κρίσιμες υποομάδες.
- Τα δεδομένα συλλέγονται μόνο όταν είναι αναγκαία.
- Υπάρχει κανόνας για ελλείψεις, ακραίες και μη έγκυρες τιμές.

Προστασία δεδομένων και δεοντολογία

Κίνδυνος	Ποιος επηρεάζεται	Πιθανότητα	Σοβαρότητα	Μέτρο	Υπεύθυνος

Έλεγχος

- Συλλέγονται μόνο τα απολύτως αναγκαία δεδομένα.
- Η ενημέρωση και η συγκατάθεση είναι σαφείς όπου απαιτούνται.
- Οι ρόλοι πρόσβασης και ο χρόνος διατήρησης είναι ορισμένοι.
- Οι μικρές ομάδες δεν αναγνωρίζονται από τη δημοσίευση.
- Υπάρχει διαδικασία απόσυρσης, παραπόνου και περιστατικού ασφάλειας.

Πίνακας αρχικών τιμών και προόδου

SDG / δείκτης	Αρχική τιμή	Τρέχουσα τιμή	Στόχος	Μεταβολή	Κατάσταση	Σχόλιο

Κατάσταση

Ένδειξη	Ερμηνεία	Ενέργεια
Εντός πορείας	Ο στόχος ή το ορόσημο επιτυγχάνεται.	Συνέχιση και παρακολούθηση.
Χρειάζεται προσοχή	Υπάρχει απόκλιση ή άνιση πρόοδος.	Διερεύνηση και προσαρμογή.
Αρνητική επίπτωση	Παραβιάζεται ασφαλές όριο.	Άμεσο μέτρο περιορισμού.
Χωρίς επαρκή στοιχεία	Δεν είναι ασφαλής η κρίση.	Κάλυψη κρίσιμου κενού.

Ανάλυση και ερμηνεία

Εύρημα	Τι δείχνει	Τι δεν δείχνει	Υποομάδες	Εναλλακτική εξήγηση	Βεβαιότητα

Ελάχιστοι έλεγχοι

- Πρόοδος σε σχέση με αρχική τιμή και στόχο.
- Διαφορές μεταξύ ομάδων και περιοχών.
- Θετικές μαζί με αρνητικές επιπτώσεις.
- Αλληλεπιδράσεις και αντισταθμίσεις μεταξύ SDGs.
- Εξωτερικοί παράγοντες και εναλλακτικές εξηγήσεις.
- Σαφής διάκριση μεταξύ συσχέτισης, συμβολής και αιτιότητας.

Αποφάσεις και σχέδιο βελτίωσης

Εύρημα	SDG	Απόφαση	Ενέργεια	Υπεύθυνος	Προθεσμία	Δείκτης επιτυχίας

Ερωτήσεις απόφασης

- Ποια θετική συνέπεια μπορεί να ενισχυθεί;
- Ποια επίπτωση πρέπει να μειωθεί άμεσα;
- Ποια ομάδα ωφελείται λιγότερο ή επιβαρύνεται περισσότερο;
- Ποια δραστηριότητα πρέπει να αλλάξει ή να σταματήσει;
- Ποιος δείκτης ή στόχος πρέπει να αναθεωρηθεί;
- Πότε θα ελεγχθεί αν η διορθωτική ενέργεια λειτούργησε

Επικοινωνία και αναφορά

Κοινό	Ανάγκη πληροφόρησης	Βασικό μήνυμα	Μορφή	Χρόνος	Υπεύθυνος

Να αναφέρονται πάντα

- Το πεδίο, η περίοδος και τα όρια της αξιολόγησης.
- Οι SDGs και οι υποστόχοι που εξετάστηκαν και αποκλείστηκαν.
- Οι ορισμοί, οι αρχικές τιμές, οι στόχοι και οι πηγές των δεικτών.
- Οι θετικές και οι αρνητικές επιπτώσεις.
- Οι διαφορές μεταξύ ομάδων και οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ SDGs.
- Τα κενά δεδομένων, οι περιορισμοί και ο βαθμός βεβαιότητας.
- Οι αποφάσεις, οι διορθώσεις και η επόμενη ημερομηνία αναθεώρησης.

Ημερολόγιο μέτρησης

Εργασία	Ιαν–Μαρ	Απρ–Ιουν	Ιουλ–Σεπ	Οκτ–Δεκ	Υπεύθυνος
Αναθεώρηση πεδίου					
Σάρωση SDGs και υποστόχων					
Αρχική μέτρηση					
Συλλογή δεδομένων					
Έλεγχος αρνητικών επιπτώσεων					
Ανάλυση και επικύρωση					
Αναφορά και αποφάσεις					

Ημερομηνία επόμενης αναθεώρησης

Μητρώο κινδύνων αξιολόγησης

Κίνδυνος	Πιθανότητα	Επίπτωση	Ένδειξη	Μέτρο	Ιδιοκτήτης

Συχνές αστοχίες

- Επιλογή πολλών SDGs χωρίς ουσιαστική σύνδεση.
- Αναφορά δραστηριοτήτων ως επίπτωση.
- Χρήση παγκόσμιου δείκτη που δεν ταιριάζει στο επίπεδο της δράσης.
- Απόκρυψη αρνητικών επιπτώσεων ή αντισταθμίσεων.
- Αναφορά μέσου όρου που κρύβει ανισότητες.
- Ισχυρισμός συμβολής χωρίς αρχική τιμή ή επαρκή δεδομένα.

Ολοκληρωμένο παράδειγμα Πρόγραμμα επισκευής συσκευών

Υποθετικό κοινωνικό εργαστήριο συλλέγει και επισκευάζει φορητούς υπολογιστές, εκπαιδεύει 20 νέους εκτός εκπαίδευσης και εργασίας και διαθέτει τις συσκευές σε μαθητές οικογενειών χαμηλού εισοδήματος. Περίοδος αξιολόγησης: δώδεκα μήνες.

Στοιχείο	Παράδειγμα
Ανάγκη	Ψηφιακός αποκλεισμός, ηλεκτρονικά απόβλητα και περιορισμένη πρόσβαση νέων σε εργασία.
Δραστηριότητες	Συλλογή, διαγραφή δεδομένων, επισκευή, κατάρτιση και διάθεση συσκευών.
Κύριες ομάδες	Νέοι εκπαιδευόμενοι, μαθητές και οικογένειες, δωρητές συσκευών, εργαζόμενοι.
SDG 4	Πρόσβαση σε ψηφιακό εξοπλισμό και ανάπτυξη δεξιοτήτων.
SDG 8	Κατάρτιση και μετάβαση νέων σε αξιοπρεπή εργασία.
SDG 10	Μείωση άνισης πρόσβασης σε ψηφιακές υπηρεσίες.
SDG 12	Επαναχρησιμοποίηση συσκευών και αποφυγή αποβλήτων.
SDG 13	Πιθανή αποφυγή εκπομπών από αγορά νέου εξοπλισμού.

Πιθανές επιπτώσεις

- Ανεπαρκής διαγραφή προσωπικών δεδομένων από δωρημένες συσκευές.
- Διάθεση μη ασφαλούς ή ενεργειακά αναποτελεσματικού εξοπλισμού.
- Βραχυχρόνια πρακτική χωρίς ουσιαστική μετάβαση σε εργασία.
- Άνιση πρόσβαση στις συσκευές λόγω κριτηρίων επιλογής.

Παράδειγμα Δείκτες και στόχοι

SDG / υποστόχος	Δείκτης	Αρχική τιμή	Στόχος	Πηγή	Χρόνος
4.4	% εκπαιδευομένων που πιστοποιούν βασικές τεχνικές δεξιότητες	20%	≥ 80%	Πρακτική δοκιμή	Έναρξη / λήξη
8.6	% εκπαιδευομένων σε εργασία ή εκπαίδευση μετά 6 μήνες	15%	≥ 60%	Έρευνα παρακολούθησης	6 μήνες
10.2	Μαθητές που αποκτούν λειτουργική συσκευή	0	≥ 150	Μητρώο διάθεσης	Τριμηνιαία
12.5	Συσκευές που επαναχρησιμοποιούνται	0	≥ 180	Μητρώο εργαστηρίου	Μηνιαία
12.5	Βάρος ηλεκτρονικού εξοπλισμού που εκτρέπεται από απόβλητα	0 kg	≥ 900 kg	Ζύγιση και μητρώο	Μηνιαία
Ασφάλεια	% συσκευών με πιστοποιημένη διαγραφή δεδομένων	—	100%	Πρωτόκολλο ελέγχου	Ανά συσκευή
Ισότητα	% δικαιούχων από τις δύο περιοχές μεγαλύτερης στέρησης	0%	≥ 50%	Μητρώο διάθεσης	Τριμηνιαία

Ο SDG 13 παρακολουθείται μόνο εφόσον υπάρχει αξιόπιστη μέθοδος εκτίμησης αποφυγής εκπομπών.

Παράδειγμα Αποτελέσματα και αποφάσεις

Δείκτης	Αποτέλεσμα	Στόχος	Κατάσταση	Ερμηνεία
Πιστοποίηση δεξιοτήτων	17/20 = 85%	≥ 80%	Εντός πορείας	Ισχυρή άμεση βελτίωση.
Εργασία ή εκπαίδευση στους 6 μήνες	10/18 = 56%	≥ 60%	Προσοχή	Μερική μετάβαση και δύο άτομα χωρίς απόκριση.
Μαθητές με συσκευή	164	≥ 150	Εντός πορείας	Ο στόχος κάλυψης επιτεύχθηκε.
Συσκευές σε επαναχρησιμοποίηση	192	≥ 180	Εντός πορείας	Θετική επίδοση κυκλικότητας.
Εκτροπή εξοπλισμού	960 kg	≥ 900 kg	Εντός πορείας	Ο στόχος υλικών επιτεύχθηκε.
Πιστοποιημένη διαγραφή δεδομένων	98,4%	100%	Αρνητική επίπτωση	Τρεις συσκευές δεν είχαν πλήρη τεκμηρίωση.
Δικαιούχοι από περιοχές στέρησης	43%	≥ 50%	Προσοχή	Το κριτήριο πρόσβασης χρειάζεται αναθεώρηση.

Αποφάσεις από το παράδειγμα

- Καμία συσκευή δεν διατίθεται χωρίς δεύτερο έλεγχο διαγραφής δεδομένων.
- Προστίθεται τρίμηνη υποστήριξη αναζήτησης εργασίας μετά την κατάρτιση.
- Αναθεωρούνται τα κανάλια παραπομπής ώστε να αυξηθεί η πρόσβαση από περιοχές στέρησης.
- Η εκτίμηση εκπομπών δημοσιεύεται μόνο μετά από ανεξάρτητο έλεγχο των παραδοχών.
- Η μέτρηση μετάβασης επαναλαμβάνεται στους 12 μήνες.

Τελικός έλεγχος

- Ο σκοπός, το πεδίο και η απόφαση χρήσης είναι σαφή.
- Οι ομάδες που επηρεάζονται συμμετείχαν.
- Έγινε αρχική σάρωση και των 17 SDGs.
- Οι επιλεγμένοι SDGs συνδέονται με συγκεκριμένους υποστόχους.
- Οι θετικές, αρνητικές, άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις καταγράφηκαν.
- Οι αλληλεπιδράσεις και οι αντισταθμίσεις εξετάστηκαν.
- Οι ουσιώδεις επιπτώσεις έχουν αρχικές τιμές, στόχους και δείκτες.
- Οι δείκτες έχουν σαφείς ορισμούς, πηγές και υπευθύνους.
- Τα δεδομένα μπορούν να αναλυθούν ανά κρίσιμη υποομάδα.
- Η προστασία δεδομένων και η δεοντολογία έχουν ελεγχθεί.
- Οι περιορισμοί και ο βαθμός βεβαιότητας αναφέρονται.
- Οι ισχυρισμοί δεν υπερβαίνουν την ισχύ των στοιχείων.
- Τα ευρήματα συνδέονται με αποφάσεις και διορθωτικές ενέργειες.
- Υπάρχει ημερομηνία επόμενης αναθεώρησης.

Τελική απόφαση / έγκριση

Ημερομηνία επόμενης αναθεώρησης

Σημείωση: Οι δείκτες και οι στόχοι πρέπει να προσαρμόζονται στη συγκεκριμένη δράση, στους ανθρώπους που επηρεάζονται, στο εθνικό και τοπικό πλαίσιο και στην ποιότητα των διαθέσιμων δεδομένων. Το παράδειγμα είναι υποθετικό.